

Den 12. september 2024
MIM 101-24

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel forkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til funktionel forkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til de to italienske virksomheder Belloni og Micron, samt de to spanske virksomheder Bacrom og Electro Durocrom. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil 2029 for alle virksomheder undtagen Micron, der gives tilladelse til 2034. Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 20. september 2024. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. Kommissionen har fastsat krav om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger til Bacrom, Belloni og Electro Durocrom for sikre, at udsættelsen af arbejdstagere minimeres. Regeringen vurderer, at de pålagte krav til de tre virksomheder vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold i alle fire virksomheder lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. I de konkrete sager drejer det sig i alle tilfælde om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til funktionel forkromning.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene forventes drøftet og til afstemning på et møde i REACH-komiteen d. 20. september 2024.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakt vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra de to italienske virksomheder Belloni og Micron, samt de to spanske virksomheder Bacrom og Electro Durocrom om fortsat samlet anvendelse af op til 22,075 tons om året af chromtrioxid:

1. Til anvendelse til funktionel forkromning af komponenter til keramiske fliseskæremaskiner, forgafler og støddæmpere til cykler og motorcykler, industrielle fedtpumper, pneumatiske komponenter til busser og sporvogne, maskiner til tekstilindustrien og stænger til bordfodboldborde (Bacrom, 8 tons).
2. Til anvendelse til funktionel forkromning af dele til kaffemaskiner, der er i kontakt med vand og fødevarer (Belloni, 2 tons).
3. Til anvendelse til funktionel forkromning af dele til industrielle maskiner (Electro-durocrom, 11 tons).
4. Til anvendelse til formulering af blandinger med under 0,1 % chrom til efterfølgende anvendelse i fornikling (Micron, 0,075 ton).

Virksomhederne fremsendte i perioden fra d. 15. februar til d. 21. november 2022 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som i perioden fra d. 12. maj 2023 til d. 8. februar 2024 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, ikke er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere undtagen for Micron. Udvalget anbefalede, at yderligere risikohåndteringsforanstaltninger implementeres af Bacrom, Belloni og Electro Durocrom. RAC konkluderede desuden, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for den generelle befolkning via miljøet. RAC anbefalede for alle ansøgere, at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i måleprogrammer samt måleprogrammer for udledningen til miljøet. Derudover er det et krav, at Bacrom, Belloni og Electro Durocrom udfører studier for at vurdere mulighederne for at reducere udsættelsen for arbejdstagere yderligere, herunder yderligere brug af lukkede systemer og automatisering for visse processer.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. Udvalget finder Belloni's og Microns substitutionsplaner troværdige for de søgte perioder på henholdsvis 7 år og 12 år. SEAC bemærker, stoffet ikke har nogen specifik funktion i Microns anvendelse til formulering af blandinger, da en mere koncentreret opløsning af chrom fortyndes indtil koncentrationen af chrom er under 0,1 % og ikke længere omfattes af godkendelsesordningen i REACH. Udvalget finder ikke substitutionsplanen fra Bacrom og Electro Durocrom troværdige for de søgte 9-årige perioder, men SEAC finder planerne troværdige til at underbygge 7-årige godkendelsesperioder for begge ansøgere. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at der gives en 7-årig frist for fornyet vurdering til tre af ansøgerne fra ansøgningstidspunktet, dvs. til februar 2029 (Electro Durocrom), april 2029 (Bacrom) og maj 2029 (Belloni), samt en 12-årig frist for fornyet vurdering til Micron indtil 2034.

Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives godkendelse med frist for fornyet vurdering indtil februar 2029 (Electro Durocrom), april 2029 (Bacrom), maj 2029 (Belloni) og november 2034 (Micron) under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at Bacrom, Belloni og Electro Durocrom implementerer RAC's anbefalinger om yderligere risikohåndteringsforanstaltninger samt gennemfører studier for at vurdere muligheden for at reducere udsættelsen for arbejdstagere yderligere, samt at alle ansøgerne gennemfører måleprogrammer for arbejdstageres udsættelse og for udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslagene har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er ikke indkommet bemærkninger

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Regeringen finder, at de pålagte krav vil sikre, at risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold lever op til de danske arbejdsmiljøkrav. De anvendte risikohåndteringsforanstaltninger vurderes at leve op til de danske miljøkrav i forhold til at sikre den generelle befolkning via miljøet. Det er dermed redegjort for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og regeringen finder, at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til de specifikke anvendelser.

Regering agter på den baggrund at støtte forslagene.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.